

TIRNAĞIN MANTAR ENFEKSİYONLARI FR-HYE-04-434-06

Bu broşürün amacı sizin tırnağın mantar enfeksiyonları hakkında bilinmesi gerekenleri, hastalığın sebeplerini, tedavi seçeneklerini ve hastalık hakkında nasıl bilgi edinebileceğinizi anlamaya yardımcı olmaktır.

Tırnağın mantar enfeksiyonu nedir?

Mantarlar, atlet ayağı olarak bilinen, ayak derisinin sık karşılaşılan bir mantar enfeksiyonuna sebep olurlar. Bu hastalıkta mantarlar derinin dış tabakası olan keratine yerleşir ve burada yaşarlar. Ancak tırnak gibi sert keratinin içine de girebilirler ve bu durum da tırnağın mantar enfeksiyonu ile sonuçlanır.

Onikomikozun (tırnağın mantar enfeksiyonunun) sebebi nedir?

Atlet ayağından yayılan dermatofit tipi mantarlar tırnak mantar hastalığına en sık neden olan durumdur. Tırnak mantar hastalığının daha az görülen diğer sebepleri ise atlet ayağına neden olmayan maya adı verilen mantar tipleridir. Bunlar genellikle eskiden olan bir travma sonrası zayıflamış tırnaklara yerleşirler. Bunların dışında Şeker hastalığı olanlarda ve ayakları çok terleyenlerde de mantar hastalığı daha sık görülür. Ayak tırnaklarının mantar enfeksiyonları oldukça sık görülür, el tırnakları ise daha nadir hastalanır.

Tırnağın mantar enfeksiyonlarının belirtileri nelerdir?

Başlangıçta herhangi bir belirti vermez. Daha sonra tırnaklarda kalınlaşma, renk ve şekillerinde bozulma ve ayakkabı basısına bağlı olarak ağrı başlar. Tırnağın kesilmesi güçleşir. Hasta tırnağın özellikle de el tırnağının görünümü de rahatsız edicidir.

Tırnağın mantar enfeksiyonları neye benzer?

Hasta olan tırnaklar sarımsı beyaz bir renk alırlar, kalınlaşır ve ufalanırlar. Daha seyrek olarak tırnak üzerinde beyaz lekeler ve çizgiler de görülebilir. Mantarlar en çok 1. ve 5. ayak tırnağına yerleşmeyi severler. El tırnaklarında ise birden fazla tırnak hastalanmışsa genellikle aynı elin tırnaklarıdır. Tırnak çevresindeki deride kızarıklık, şişlik ve ağrı da alabilir.

Tırnağın mantar enfeksiyonlarına nasıl tanı konulur?

Birçok tırnak hastalığının görünümü başlangıçta mantar hastalığına benzer. Ancak bu hastalıklar mantar ilaçlarıyla düzelmezler. Bu nedenle mantar hastalığının tanısı tedaviye başlamadan önce kesinleştirilmelidir. Bunun için doktorunuz sizin hasta tırnağınızın ufalanan kısmından bir örnek alıp laboratuarda mikroskop altında bakarak veya kültür ortamında üreterek kesin tanı koyacaktır.

Tırnağın mantar enfeksiyonları tedavi edilebilir mi?

Evet, genellikle tedavi edilebilir.

Tırnağın mantar enfeksiyonları nasıl tedavi edilir?

Tırnağın mantar enfeksiyonları kendi kendine iyileşmez, mutlaka tedavi edilmesi gerekmektedir. Tedavi edilmezse yumuşak doku enfeksiyonlarına (selülit, erizipel gibi) sebebiyet verebilir. Tedavinin amacı tırnak mantarından kurtulmaktır. Tırnaklar sonra normal görünümüne kavuşacaktır. Ancak eğer tırnak mantara yakalanmadan önce de anormal yapıda ise tamamen temizlenmesi ve ilk halini alması oldukça zordur.

Tırnağa uygulanan tedaviler nelerdir?

Tırnak üzerine sürülerek uygulanan tedaviler, ağızdan alınan haplara göre çok daha az etkilidir. Anormal tırnağın düzenli olarak tırnak makası veya törpü ile temizlenmesi yardımcı olsa da sürülerek uygulanan tedaviler tek başlarına enfekte tırnağın derindeki kısımlarını iyileştiremezler.

Ağızdan tedavi yolu: *Terbinafin* ve *Itrakonazol*: Tırnağın mantar enfeksiyonlarında etkili ilaçlardır. El tırnakları için % 80–90, ayak tırnakları için % 70–80 tedavi başarıları vardır. El tırnakları için 6 hafta boyunca, ayak tırnakları için 12 hafta boyunca günde bir tane tok karnına alınır.

Itrakonazol genellikle her ay bir hafta olacak şekilde kürler halinde verilir. El tırnakları için 2 kere, ayak tırnakları için ise 3 kere 7 gün ilaçlı 21 gün ilaçsız dönem şeklindeki tedavi genellikle yeterli olmaktadır. Ancak yeni çıkan normal tırnak oldukça yavaş bir şekilde uzadığı için tedavi tamamlandıktan sonra tırnakların tekrar normal görünümüne kavuşması 6 ayı bulabilir.

Tırnakların cerrahi olarak çıkarılması:

Mantar enfeksiyonları genellikle ağızdan hap tedavileriyle düzeldiği için doktorunuzun gerekli gördüğü durumlar dışında tırnakların cerrahi yolla çıkarılması gerekmemektedir.

Ben ne yapabilirim?

Tırnaklarınızı kısa kuru ve temiz tutunuz. Enfekte tırnak için ayrı bir tırnak makası diğer normal tırnaklarınız için ise ayrı bir tırnak makası kullanınız. Sadece tırnağın tedavisi yeterli olmaz, mantarla enfekte ayak deriniz için de mantar kremleri kullanınız. Ayaklarınızı kuru tutunuz, pamuklu çorap giyiniz, çoraplarınızı her gün değiştiriniz ve hava alabilen ayakkabılar giymeyi tercih ediniz. Tedavi esnasında sosyal aktivitelerinizi kısıtlamanıza gerek yoktur, ancak mantar hastalığının tekrarlamasını engellemek için yüzme havuzlarında, duşlarda ve hamam ve soyunma odalarında yalın ayak dolaşmayınız.

Tedaviye başlamadan önce gebeyse, emziriyorsanız, dahili hastalıklarınız varsa veya farklı sebeplerden düzenli ilaç kullanıyorsanız doktorunuzu mutlaka bilgilendiriniz.

İletişim adresi: Uludağ Üniversitesi Tıp fakültesi, Deri ve Zührevi Hastalıkları A.D., Görükle 16059, Bursa Tel: 224 295 07 41 **Web adresi:** www.uludag.edu.tr